

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 04/06/2024 16:06
Sayı: E-120.07.03-1438767
7/10127
6X 114

Sayı : E-54045643-610-14514554

Konu : Soru Önergesi (7/10127)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.03.2024 tarihli ve 43452547-120.07-1394250 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK'e ait 7/10127 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (10127) (3 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YASİN ÖZTÜRK'E AİT 7/10127 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Tarım orman sektöründe geniş bir görev ve sorumluluk üstlenmiş olan Bakanlığımız; toprak ve su kaynakları ile orman alanlarımızı koruyarak üretimde verim ve kaliteyi artırmak, üreticinin emeğini ve alın terini korumak, vatandaşlarımızın gıda güvenliğini teminat altına almak için çalışmalarını sürdürmektedir.

İnsanların en temel ihtiyacı olan gıda için tarımsal üretim esastır. Tarımsal üretimle nihai hedef gıda arz güvenliğinin sağlanması ve sürdürülmesidir.

Ülkemiz tarım sektörü yurt içi ihtiyacı karşılamakla kalmayıp tarım ve gıda ürünleri dış ticaretinde net ihracatçıdır. 2002 yılında 3,8 milyar dolar olan tarım ve gıda ürünleri ihracatımız 2023 yılında 31 milyar dolara yükselmiş ve 2023 yılında 6,9 milyar dolar dış ticaret fazlası verilmiştir.

Üreticilerimizin yoğun emeği ve yürüttüğümüz etkin politikalar sayesinde;

Tarımsal hasılda önemli artışlar sağlanmıştır. 2002 yılında 25,1 milyar dolar olan tarımsal hâsıla, 2023 yılında %176 artışla 69,2 milyar dolara yükselmiştir.

2022-2023 pazarlama döneminde bitkisel üretimde yurt içi üretimin yurt içi talebi karşılama derecesi (yeterlilik derecesi) en yüksek %683,5 ile fındıkta gerçekleşmiştir.

Turunçgiller grubunda yer alan meyvelerin tamamı kendine yeterli olup yeterlilik derecesi incirde %501, kayısıda %390,6, üzümde %146,3, elmada %143,6, şeftalide %135,5, narda 129,8 ve kestanede %120,9'dur.

Sebze ürünleri toplamı için 2022-2023 pazarlama döneminde yeterlilik derecesi ise %111,3'tür. Sebzelerde en yüksek yeterlilik dereceleri domatestede %117,5, hıyarda %117,4, havuçta %113,9, kabakta (sakız) %112,8, biberde %111,6, pırasada %106,6, patlıcanda 104,5 ve bezelyede (taze) %104,4'tür.

Dünyada tarımsal üretimi etkileyen iklim, doğal afetler, salgın hastalıklar, toprak ve su kaynaklarının azalması ve kirlenmesi, gıda milliyetçiliği, gıda ticaretindeki korumacı eğilimler, tarımsal girdi fiyatlarındaki dalgalanmalar, nüfus artışı, göç hareketleri gibi koşulların hızla değişmesi stratejik önceliklerimizi yeni bir vizyonla ortaya koymayı gerekli kılmaktadır.

Arz talep dengesini gözetken planlı üretim yapısıyla, uluslararası rekabet gücünü artıran, ileri teknolojiye dayalı, altyapı sorunlarını çözmüş, verimliliği yüksek, sürdürülebilir bir tarım ve orman sektörünün oluşturulması temel amacımız olacaktır.

Bu kapsamda tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretimin Planlanması" yönetmeliği yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Planlamada sulama durumu, su kısıtı, münavebe, pazarlama olanakları, tarıma dayalı sanayi durumu, depolama ve işleme kapasitesi ile çiftçi deneyimleri gibi yerel koşullar dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan bitkisel üretimin geliştirilmesi ve mera alanlarının ıslah edilmesi amacıyla Bakanlığımızca yatırım projeleri yürütülmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu kapsamda;

- Alternatif Üretim Yöntemlerinin Geliştirilmesi Projesi,
- Çay Bahçelerinin Rehabilitasyonu,
- Fındık Bahçelerinin Rehabilitasyonu,
- İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi,
- Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi,
- Gökçeada ve Bozcaada Tarımsal Kalkınma ve İskân Projesi,
- Tohumculuğun Geliştirilmesi Projesi,
- Çayır Mera Islah ve Amenajman Projesi,
- İtri ve Tıbbi Bitkiler ile Boya Bitkileri Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi,
- Türkiye Tarım Havzaları Geliştirme Projesi,
- Yerli Hibrit Çeşitlerinin Yaygınlaştırılması Projesi,
- Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi

uygulanmaktadır.

“Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi” ile tarım arazilerinin kullanımının etkinleştirilmesine yönelik olarak ekim programında olmayan ve nadasa ayrılan alanlar ile işlemeli tarıma uygun olmayan alanlarda uygun üretim tekniklerini kullanmak suretiyle bitkisel üretimin artırılması amacıyla azami %75'i aynı destek ile ülke genelinde projeler yürütülmektedir.

Ayrıca Bakanlığımızca ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak çiftçilere destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Bakanlığımızca “2024-2028 Hayvancılık Yol Haritası” açıklanmıştır. Buna göre sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılması, buzağı desteklerinin artarak devam etmesi, küçük aile işletmelerinin desteklenerek optimum işletme ölçeği büyüklüğüne ulaştırılması, işletmelerin kayıt altına alınması, kayıt sistemlerinin güvenilirliğinin ve etkinliğinin artırılması, meraların ıslah çalışmalarının hızlandırılması ve daha etkin şekilde kullanılmasının sağlanması, hastalıktan arı işletmelerin teşvik edilerek sayılarının artırılması, yeni destekleme modeliyle kırsalda kadınlara ve gençlere ilave destek verilmesi, tüketicilerin sağlıklı et tüketimi konusunda bilgilendirilmesi ve bütün bunlarla sürdürülebilir hayvancılık için; tarımsal üretim, tarımsal sanayi, çevre ve insan sağlığı açısından bütünsel bir yaklaşım oluşturulacaktır.

Hayvancılıkta sürdürülebilir bir gelişmenin sağlanması, hayvansal ürün piyasalarında istikrarın sağlanarak üreticinin ve tüketicinin korunması ile tüketicinin yeterli ve sağlıklı gıdaya erişimi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almakta olup hayvancılık destekleri, hibeler ve düşük faizli kredi uygulamaları bu doğrultuda oluşturulmaktadır.

Ayrıca, girdilerin karşılanması için yetiştiricilere, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla düşük faizli işletme kredisi kullandırılmaktadır.

Bakanlığımızca; balıkçılık ve su ürünleri alanında 2002 yılında 61 bin ton yıl olan su ürünleri yetiştiricilik üretimi, 2022 yılında 8,4 kat artış sağlayarak 515 bin tona çıkmıştır. Su ürünleri ihracatımız 2002 yılında 96,7 milyon dolar iken, 2022 itibarıyla 1,65 milyar dolara çıkmıştır.

Son 21 yılda (2003-2023) su ve toplulaştırma alanlarında 2024 yılı fiyatlarıyla 2 trilyon 346 milyar TL'lik yatırım yapılmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu yatırımlarla;

- 742 baraj,
- 498 gölet ve bent,
- 127 yeraltı depolaması ve suni besleme,
- 625 Hidroelektrik Santrali (HES),
- 316 içme suyu tesisi,
- 24 atık su tesisi,
- 1.733 sulama tesisi,
- 5.679 taşkın koruma tesisi,
- 342 toplulaştırma projesi

olmak üzere toplam 10.086 tesis hizmete açılmıştır.

Yıllık sağlanan içme suyu miktarını 2 milyar m³ ten 5,2 milyar m³ e,

Sulanan tarım alanı miktarını 47,9 milyon dekardan, 71 milyon dekara,

Hidroelektrik enerji kurulu güç kapasitesini 12.200 MW'den 32.400 MW'ye,

Tescil edilen arazi toplulaştırma alanı 2023 yılı sonu itibarıyla 4,5 milyon dekardan 72,7 milyon dekara çıkmıştır.

Tarım ve orman sektöründe Ar-Ge çalışmalarıyla 2002-2023 yılları arasında;

- 775 tarla bitkileri çeşidi tescil edilmiştir.
- 396 bahçe bitkileri çeşidi geliştirilmiştir.
- 77 ırk, tip, hat ve hibrit yerli evcil hayvan, 37 tür su ürünü tescil edilmiştir.
- Bal arısında 1 adet, et tavukçuluğunda 1 adet, yumurta tavukçuluğunda 4 adet damızlık hat geliştirilmiş ve tescil edilmiştir.
- 8 yeni tür su ürününde kültür üretimi başlatılmıştır.

Ayrıca araştırma enstitülerimize bağlı gen bankalarımızda, 318 bin genetik materyal korunmaktadır.